

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 349/01.06.2016
privind somarea S.C. REALITATEA MEDIA S.A.
București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176,
corp A, et. 3, cam. 5, sector 1 C.U.I. 14080700
Fax: 0372124822

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 01 iunie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat reclamația nr. 5241/25.05.2016, precum și raportul de monitorizare referitor la edițiile din 13 și 16 mai 2016 ale emisiunii "Ora primarului" difuzată de postul de televiziune REALITATEA TV.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001, decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma dezbaterilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. a încălcat prevederile art. 8 alin. (1) din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016 raportat la art. 72 lit. c) și d) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Decizia nr. 244/2016:

(1) Emisiunile electorale și cele de dezbateri electorale pot fi difuzate numai cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 71 și 72 din Legea nr. 115/2015; radiodifuzorii trebuie să asigure tuturor competitorilor electorali condiții echitabile în ceea ce privește libertatea de exprimare, pluralismul opiniilor și echidistanța.

Conform art. 72 din Legea nr. 115/2015:

Realizatorii și moderatorii emisiunilor și dezbaterilor electorale au următoarele obligații:

- c) să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare;
- d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;

Postul de televiziune REALITATEA TV TV difuzează, în direct, începând cu data de 06.05.2016, în intervalul orar: 17:00-18:00, emisiunea electorală (marcată pe ecran) - News Room - Ora Primarului, moderată de Denise Rifai. În fiecare ediție, difuzată de luni până vineri, sunt prezenți în studio candidați la alegerile locale din iunie 2016.

În data de **13.05.2016** s-a difuzat, de la ora 17.00, a fost invitată Laura Chiriac, candidat la primăria sectorului 1 din partea ALDE.

Redăm din raportul de monitorizare:

“Temă: prezentarea candidaților la alegerile locale pentru primăria din București.

Titluri afișate pe ecran: *LUPTA PENTRU CEL MAI BOGAT SECTOR, 10 PRETENDENȚI LA PRIMĂRIA SECTORULUI 1.*

Moderatoarea Denise Rifai începe prin a prezenta CV-ul candidatei, dar și scandalurile mondene în care aceasta este implicată (o îmbrățișare tandră într-o parcare cu Sergiu Diacomatu, fost vicepreședinte ANRP), precum și puncte din proiectul de primar al acesteia.

....

Denise Rifai o întreabă pe Laura Chiriac cum își va păstra eleganța vestimentară în calitate de primar. Laura Chiriac spune că nu are un venit constant în această perioadă, este un risc pe care și l-a asumat, nevrând să fie angajată la stat atunci când candidează. Denise Rifai îi mai spune candidatei că din salariul de primar nu își va putea cumpăra o pereche de sandale decente, iar Laura Chiriac spune că este o dovadă de lipsă de solidaritate cu oamenii care lucrează la stat pe salarii mici să faci asemenea afirmații.

Rep. 12:51, sel. 13-17

Denise Rifai: *Sunteți și vă văd și vă cunosc, sunteți o femeie elegantă și vă plac lucrurile de bună calitate. Cum o să rămâneți cu mâinile curate? Acum din ce vă întrețineți, de exemplu?*

Laura Chiriac: *În momentul acesta eu sunt purtător de cuvânt al ALDE, alianța liberalilor și democraților.*

Denise Rifai: *Care vă este remunerația?*

Laura Chiriac: *Nu am un salariu constant în această perioadă. Există o familie pe care o am și care mă...nu pot să spun că mă ajută, că nu acesta e cuvântul. Dar am încercat, pentru a putea ieși cu acest slogan să nu-mi iau o slujbă la stat doar de dragul de a intra în campania electorală și de a primi o slujbă. Este un risc pe care mi l-am asumat. Am vrut să nu existe nici un fel de critică la adresa mea legată de vreo sinecură pe care aș fi vrut să o folosesc în interesul meu material. În campania electorală mi-am asumat să intru fără o remunerație pe care să o câștig în aceste luni.*

Denise Rifai: *Păi și din ce o să vă întrețineți?*

Laura Chiriac: *De când am plecat de la Guvern, locul de muncă de la Guvern a fost ultimul meu serviciu, ultima mea slujbă.*

....

După publicitate, se trece la discutarea programului candidatei Laura Chiriac și se ajunge la problema transportului școlar.

Rep. 38:49, sel. 13-17

Denise Rifai: *O să vă rog să îmi explicați cum o să pătrundă autobuzul, care este mai lat decât aleea dintre blocurile din sectorul 1. Cum veți face chestiunea*

aceasta? *Veți folosi probabil microbuze, câte locuri sunt într-un microbuz, doamna Chiriac?*

Laura Chiriac: *Eu rămân la ideea mea, autobuz.*

Denise Rifai: *Cum merge autobuzul pe alee? Că n-are loc.*

Laura Chiriac: *În primul rând liniștiți-vă, calmați-vă, știu că e un proiect la alții nu s-au gândit și regretă că nu s-au gândit, dar dacă mă lăsați să vă explic se calmează toată lumea. În primul rând acest proiect este conceput pentru a degreva traficul la ore de vârf.*

Denise Rifai: *Autobuzul nu poate să intre pe aleile mici dintre blocuri.*

Laura Chiriac: *Va degreva traficul în felul următor. Dimineață...aveți copii?*

Denise Rifai: *Dumneavoastră aveți copii?*

Laura Chiriac: *Nu, dar am un nepoțel pe care îl duc la școală din când în când.*

Denise Rifai: *Și eu am o nepoțică pe care o duc la școală din când în când.*

Laura Chiriac explică în continuare în ce fel este eficient proiectul ei pentru ușurarea traficului rutier.

Rep.40:42

Denise Rifai: *Iar cineva va trebui să fie acasă să aștepte copilul.*

Laura Chiriac: *Bine, dacă vreți să fie cineva acasă să aștepte copilul, mă duc eu să-l aștept, nu-i nicio problemă. Cred că sunt bunici și părinți care fac o prioritate din creșterea copiilor.*

Denise Rifai: *Eu v-am întrebat, nu trebuie să vă enervați. Dar chiar nu trebuie să vă enervați. Ar trebui să vă calmați ca să se calmeze toată lumea, doamna Chiriac.*

Laura Chiriac: *Copiii sunt cel mai preț...*

Denise Rifai: *Dar de ce v-ați enervat așa?*

Laura Chiriac: *Copiii sunt cel mai de preț în acest buget în care stau oamenii...*

Denise Rifai: *Păi dumneavoastră nu aveți copii. A, bugetul."*

“Ediția din 16.05.2016 s-a difuzat în intervalul orar: 17:00-17:45, în direct și l-a avut invitat în studio pe Alexandru Nazare, candidat PNL la Primăria Sectorului 1. S-a prezentat CV- ul acestuia, activitatea politică; declarația de avere; promisiunile electorale; sloganul electoral; programul pe care și l-a propus dacă va fi ales primar. A fost chestionat cu privire la definiția documentelor; atribuțiile primarului; actele emise de autoritatea locală; relațiile dintre primărie și consiliul local; proiectele pe care le are.

Printre titlurile afișate pe ecran, am putea aminti: *Proiect pentru cel mai bogat sector; De la Transporturi vrea la Primărie; "Tot cu mine suntem 1"; Nazare explică sloganul ciudat; Nazare: e un atac politic murdar la adresa mea; Nazare: facem parcări subterane.*

În continuare, vor fi transcrise pasaje din emisiune, cu întrebările pe care Denise Rifai le-a pus candidatului, Alexandru Nazare.

- Reper sel. 04.43, sel. Realitatea_3012

Denise Rifai: *Avem așa. Un slogan, un slogan, domnule Nazare, care sună în felul următor, poate telespectatorii mei nu-l cunosc, sloganul domnului Nazare spune așa: Tu cu mine, suntem 1. Domnule Nazare, ce slogan e ăsta? Cum adică tu cu mine, sau eu cu dumneavoastră suntem 1? Cum? Eu înțeleg că sunteți necăsătorit, dar, totuși, chiar așa, cu tot sectorul, sau cum, pe rând, la grup, separat?*

Alexandru Nazare: *Doamnă, vreau să explic acest lucru, mă bucur într-un fel că suscită interesul publicului, ceea ce este bine, în orice caz, ceea ce vreau să spun este că esența, practic, întregului program al meu, se referă la un parteneriat cu locuitorii Sectorului 1.*

Denise Rifai: *Îmi sună a împreunare, nu a parteneriat, domnule Nazare și nu e bine să zâmbesc.*

Alexandru Nazare: *Tu cu mine suntem 1... sigur, sigur, evident.*

Denise Rifai: *Sună a împreunare. Vă împreunați cu tot sectorul? Aicea eram.*

Alexandru Nazare: *Doamna Rifai, nu cred, nu știu, poate... Asta este interpretarea dumneavoastră.*

....

Denise Rifai: *Dar, de ce redevențe aveți nevoie? Care este suma de care aveți nevoie?*

Alexandru Nazare: *Pentru refacerea. În general este vorba de 5-7 % din întregul obiectiv.*

Denise Rifai: *Și cam ce ar însemna acest lucru, 5-7%?*

Alexandru Nazare: *Doamnă, nu pot să vă spun.*

Denise Rifai: *O sută de mii de lei, un milion de euro, nu știți cifrele acestea pe care le asociați proiectului, cu care vă prezentați în fața cetățenilor, nu știți cât vă costă?*

Alexandru Nazare: *Doamnă, vă respect foarte mult și vă rog să-mi dați voie să termin ce aveam de zis, dacă îmi dați voie.*

Denise Rifai: *Vorbiți foarte rar, domnule Nazare și spuneți informații care nu există.*

Alexandru Nazare: *Vorbesc mai rar.*

Denise Rifai: *Și am nevoie de cifre, că sunteți pe timpul nostru, domnule Nazare.*

Alexandru Nazare: *Ca să ne înțelegem.*

Denise Rifai: *Nu ne-nțelegem și în limba română foarte bine, dar eu am nevoie de cifre, ca să vă pot înțelege. Vă rog, câți bani costă?*

Alexandru Nazare: *Un studiu de fezabilitate costă la ora actuală, în jur, procentual, 5, 6, 7%, în funcție de obiectiv, eu nu am date referitoare la acest subiect. Ca atare, nu vreau să estimez o sumă greșită."*

Analizând raportul de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că cele două ediții ale emisiunii electorale „Ora primarului”, au fost difuzate cu încălcarea art. 8 din Decizia nr. 244/2016 cu raportare la art. 72 din Legea nr. 115/2015.

Astfel, art. 8 alin. (1) din Decizia privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016 prevede că emisiunile

electorale pot fi difuzate numai cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 71 și 72 din Legea nr. 115/2015.

Art. 72 din legea menționată prevede că realizatorii și moderatorii emisiunilor și dezbaterilor electorale au obligația de a formula clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare (lit. c) și să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite (lit. d).

Membrii Consiliului au considerat că modul în care realizatoarea/moderatoarea emisiunii „Ora primarului” a abordat subiectele alese pentru a fi comentate cu invitații edițiilor din 13 și 16 mai 2016, candidați la diferite funcții la alegerile locale ce vor avea loc în data de 05 iunie 2016, a fost de natură să contravină obligațiilor prevăzute de legislația electorală în sarcina sa.

Astfel, pe de o parte, Consiliul a apreciat că cele două emisiuni electorale au cuprins dialoguri realizator-candidat care nu au fost de natură să informeze publicul cu privire la programul electoral al candidatului prezent, ci, prin întrebările puse, să-l pună într-o lumină nefavorabilă pe acesta, ducând în derizoriu scopul pentru care legiuitorul a reglementat difuzarea de emisiuni electorale pe perioada desfășurării campaniei pe posturile de televiziune.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 244/2016, emisiunea electorală este emisiunea în care competitorii electorali își pot prezenta programele politice și activitățile de campanie electorală.

Or, unele dintre întrebări, care au avut vădit caracter tendențios, au limitat dreptul la informare al telespectatorilor interesați de programele electorale ale candidaților, deoarece candidații nu au avut posibilitatea să își prezinte în mod clar anumite părți din programul electoral, întrebările la care trebuiau să răspundă neavând legătură cu subiectul discutat.

De exemplu, în emisiunea din 13.06.2016 – conform raportului de monitorizare: „Denise Rifai o întreabă pe Laura Chiriac cum își va păstra eleganța vestimentară în calitate de primar. Laura Chiriac spune că nu are un venit constant în această perioadă, este un risc pe care și l-a asumat, nevrând să fie angajată la stat atunci când candidează. Denise Rifai îi mai spune candidatei că din salariul de primar nu își va putea cumpăra o pereche de sandale decente, iar Laura Chiriac spune că este o dovadă de lipsă de solidaritate cu oamenii care lucrează la stat pe salarii mici să faci asemenea afirmații.”

Sau în emisiunea din 16.06.2016 – redăm din raportul de monitorizare:
„Denise Rifai: *Avem așa. Un slogan, un slogan, domnule Nazare, care sună în felul următor, poate telespectatorii mei nu-l cunosc, sloganul domnului Nazare spune așa: Tu cu mine, suntem 1. Domnule Nazare, ce slogan e ăsta? Cum adică tu cu mine, sau eu cu dumneavoastră suntem 1? Cum? Eu înțeleg că sunteți necăsătorit, dar, totuși, chiar așa, cu tot sectorul, sau cum, pe rând, la grup, separat?*

Alexandru Nazare: *Doamnă, vreau să explic acest lucru, mă bucur într-un fel că suscită interesul publicului, ceea ce este bine, în orice caz, ceea ce vreau să spun este că esența, practic, întregului program al meu, se referă la un parteneriat cu locuitorii Sectorului 1.*

Denise Rifai: *Îmi sună a împreunare, nu a parteneriat, domnule Nazare și nu e bine să zâmbesc.*

Alexandru Nazare: *Tu cu mine suntem 1... sigur, sigur, evident.*

Denise Rifai: *Sună a împreunare. Vă împreunați cu tot sectorul? Aicea eram.*

Alexandru Nazare: *Doamna Rifai, nu cred, nu știu, poate... Asta este interpretarea dumneavoastră.”*

Pe de altă parte, întrebări precum cele redată mai sus legate de eleganța vestimentară a unui candidat ori cele referitoare la sloganul altui candidat - cu privire la care realizatoarea/moderatoarea a insistat pe aspecte de „parteneriat sexual” (“*Cum adică tu cu mine, sau eu cu dumneavoastră suntem 1? Cum? Eu înțeleg că sunteți necăsătorit, dar, totuși, chiar așa, cu tot sectorul, sau cum, pe rând, la grup, separat?... Eu înțeleg că sunteți necăsătorit, dar, totuși, chiar așa, cu tot sectorul, sau cum, pe rând, la grup, separat?... : Îmi sună a împreunare, nu a parteneriat, domnule Nazare și nu e bine să zâmbesc.*”), iar nu pe parteneriat social, au fost de natură să contravină și art.72 lit. d) din Legea nr. 115/2015, în sensul că realizatoarea/moderatoarea nu a respectat obligația impusă de legiuitor, anume aceea de a asigura menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite.

Ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au votat propunerea de sancționare cu somație publică de intrare de îndată în legalitate a S.C. REALITATEA MEDIA S.A., decizie adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Lege audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 16 din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016 și ale art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A., titular al licenței audiovizuale nr. 30.8/27.03.2001 și al deciziei de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, se sancționează cu **somație publică de intrare de îndată în legalitate** pentru încălcarea prevederilor art. 8 alin. (1) din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016 raportat la art. 72 lit. c) și d) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, pe postul de televiziune REALITATEA TV, următorul text:

Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul REALITATEA TV, deoarece, în edițiile din 13 și 16 mai 2016 ale emisiunii electorale „Ora primarului”, moderatoarea nu și-a respectat obligațiile prevăzute de legea electorală referitoare la formularea de întrebări care nu trebuie să fie tendențioase sau părtinitoare, precum și la menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,

Șef serviciu, Dumitru Ciobanu

Consilier juridic Cătălina Anca Bârlea